

Klub 500: Národný plán obnovy je nereálny. Čo najskôr by ho mala prerobiť nová pracovná skupina

Dňa 29.9.2020

Klub 500 je rozčarovaný z návrhu Slovensko 2.0., ktorý plánuje naša vláda predložiť Európskej komisii. Ide o reformný plán, ktorý má za 7,5 mld. eur z eurofondov pomôcť zvrátiť škody spôsobené pandémiou koronavírusu a zotaviť ekonomiku. Z pohľadu Klubu 500 je predložený návrh reformného plánu len množstvom čiastkových a miestami až chaotických opatrení. Podľa združenia najväčších slovenských zamestnávateľov je potrebné ho čo najskôr prepracovať tak, aby reálne pomohol slovenskému priemyslu i ekonomike, a tým aj Slovákom.

Chaotické opatrenia

Európska komisia s cieľom pomôcť napraviť škody spôsobené pandémiou koronavírusu, navrhla rozsiahly Plán obnovy pre Európu. Jednotlivé členské krajiny majú do 15. októbra 2020 predniesť Európskej komisii prvé návrhy národných plánov na diskusiu a definitívny Plán obnovy sú krajiny zaviazané predložiť do 30. apríla 2021. „Z pohľadu Klubu 500 nie je predložený návrh plánu Slovensko 2.0 zoznamom štrukturálnych reforiem, ale množstvom čiastkových, nekonkrétnych, nemerateľných, systémovo nesúvisiacich a miestami až chaotických opatrení. V takejto podobe nezabezpečia riadne fungovanie hospodárstva, jeho zotavenie po kríze a ani mu neumožnia naštartovať svoj rastový potenciál. Samotnú víziu materiálu nevnímame ako reformný plán, ale nereálne predstavy bez reálnych nástrojov,“ hovorí výkonný riaditeľ Klubu 500, Tibor Gregor.

Najväčšie rezervy sú v oblasti daní a odvodov či podpory inovácií

Navrhovaná stratégia plánu podľa Klubu 500 výrazne kríva v mnohých oblastiach. Materiál napríklad nerieši problematiku bujnejšej a neefektívnej verejnej správy, vysokého daňovo-odvodového zaťaženia a málo zdôrazňuje potrebu prepojenia vzdelávania s praxou. Priemyselníkom chýbajú v navrhovanej stratégii aj opatrenia na podporu digitalizácie priemyslu, zlepšovania podnikateľského prostredia či udržateľnej produkcie potravín. Najväčším sklamaním je však pre Klub 500 oblasť vedy, výskumu a inovácií. „Plán obnovy nehovorí o podpore priemyslu, ktorý sa na Slovensku podieľa 25,1 % na celkovej zamestnanosti a je najvyšším zdrojom naplňania štátneho rozpočtu. Nepojednáva ani o podpore priemyselného/podnikového výskumu a vývoja, ktorý je cestou k zvyšovaniu konkurencieschopnosti. Autori síce správne konštatujú, že hlavným zdrojom zásadných a originálnych inovácií býva podnikový výskum, prečo však chcú jeho podporu realizovať formou vyšších výdavkov na vedu a výskum pre univerzity a SAV?,“ pokračuje výkonný riaditeľ Klubu 500, Tibor Gregor.

Pracovná skupina (takmer) bez zástupcov priemyslu

Klub 500 je rozčarovaný z prístupu vlády, ktorá zvolila pri príprave reformného plánu netransparentný prístup a materiál pôvodne utajila. Združenie najväčších zamestnávateľov kritizuje aj zloženie pracovnej skupiny. „Ak má byť jedným z hlavných cieľov plánu obnovy naštartovanie ekonomiky po kríze, zabezpečenie udržateľného a dlhodobého rastu ekonomiky, tak považujeme zloženie pracovnej skupiny, v ktorej je z 90 členov len jediný priamy zástupca priemyslu za neprijateľné! A to všetko v krajine, ktorá má v rámci EÚ jeden z najvyšších podielov priemyslu na HDP,“ upozorňuje výkonný riaditeľ Klubu 500, Tibor Gregor. Klub 500 preto požaduje vrátiť návrh materiálu na kompletné prepracovanie. Riešením by podľa neho bolo rozpuštie súčasnej pracovnej

skupinu a vytvorí úzky pracovný tím s adekvátnym zastúpením sektorov podieľajúcich sa na napĺňaní štátneho rozpočtu. Podľa Klubu 500 je nevyhnutné osloviť partnerov z verejného a súkromného sektora a určiť priority, ktoré môžu zabezpečiť trvalý rast ekonomiky. „Čo najskôr by mal byť vypracovaný nový návrh plánu obnovy, ktorý bude zohľadňovať ciele EÚ, ale aj posilňovanie konkurencieschopnosti slovenského priemyslu, poľnohospodárstva, stavebníctva, potravinárskeho priemyslu i sektora služieb,“ zdôrazňuje výkonný riaditeľ Klubu 500, Tibor Gregor. Vzhľadom na to, že zástupcovia zamestnávateľov nemali možnosť vyjadriť sa k uvedenému materiálu a podieľať sa na stanovovaní priorít, Klub 500 je nútený vyjadriť svoje stanovisko touto formou.

Po vzore Francúzska

Klub 500 navrhuje v reformnom pláne špecifikovať oblasti obnovy slovenského hospodárstva podobne, ako to urobilo Francúzsko. Odporúča sústrediť sa na tri hlavné oblasti:

- *konkurencieschopnosť a inovácie – daňovo-odvodová reforma, podpora investícií a výskumno-vývojových projektov,*
- *zamestnanosť, vzdelávanie a sociálna súdržnosť – reforma vzdelávania, aktívna politika trhu práce, dôchodková reforma, reforma zdravotníctva,*
- *zelené investície a investície do regiónov – rozvoj energetiky a bezemisných/nízkoemisných technológií, rozvoj ekologickej dopravy, podpora poľnohospodárstva, komunálna reforma.*

Slovenská republika má v rámci plánu obnovy k dispozícii 7,5 miliardy eur. Podľa Klubu 500 je nevyhnutné prijať efektívne opatrenia, ktoré obnovia našu ekonomiku a pomôžu zvládnuť výzvy spojené s budúcim rozvojom globálneho, európskeho a národného hospodárstva.